

vető ember, míg megjön az alkalma, megfelelő ideje szántásnak, vetésnek, esőnek, kikelésnek, érésnek, aratásnak, takarásnak, szórásnak, és ha elérkezett az óhajtott idő, serényen, dalolva végezte dolgát, megállta a helyét derekasan. Látomtu-látomig dolgozott. A sietést nem szerette. Az erőszakolt, hirtelen, rúgd föl—hagyd ott munkáról még a gazda is leintette munkásait: „Hónap is nap lösz!” — mondta keményen a béresnek, tanyásnak, vagyis a gazda ítélete szerint a rendes, becsületes munkának volt értelme. A fiatalok az öregek tanácsa, még inkább a saját tapasztalatuk, józan eszük után munkáltak a földet verejtékes munkával.

Ez az áldott, jó termőföld tartalmas, eredeti gondolkozású, szellemű embereket adott a nagyhatárú városnak, de ugyanakkor legtöbb esetben ide is kötötte erősen, nem eresztette el magától. A város szülöttei közül azok, akiknek élete pályája magasabbra ívelt, valamennyien elhagyták a várost, ki előbb, ki utóbb, és boldogulásukat más vidéken, többnyire a fővárosban találták meg. A más vidékről idejöttek pedig Vásárhely földjéhez ragaszkodtak halálukig. Bárhonnan jöttek is, vásárhelyiek lettek testestől-lelkestől. De akik eltávoztak is innen, időnként hazajöttek erőt meríteni, lelküket táplálni. Különösen a művészi pályán lévőköt húzta haza szülőföldjük a külföldről, ahol pedig kedvező körülmények és az anyagi jólét útja állott nyitva előttük, mégis visszatértek az elmaradt, művészetüket nem értő, kevésbé méltányoló vidéki városba a szegény nép őrizte nagy értékekért.

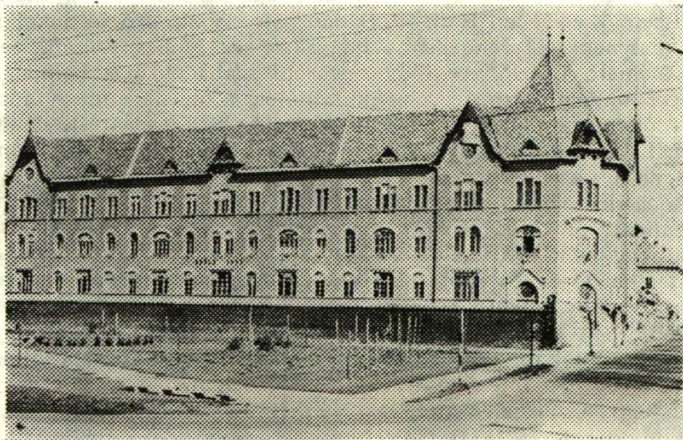
Most milyennek látja Vásárhelyt?

Erre a kérdésre hirtelenében nem tudok felelni, mert ha időnként hazalátogattam is, nem találtam már az ismerős, tapasztalt öregeket, a jó barátokat, rokonokat, közel fél század múltán csak nyugvóhelyüket kereshetem fel. Nem ismerem az új nemzedéket, azok sem engem. Annyit figyeltem meg, hogy az a fény, az a megelégedés, vidámság, amit ifjúkoromban láttam és ismertem, igen megkopott, megfakult.

*

Igy szól a két évtizedes vallomás. Örök kár, hogy az újra nekifényesedett és az ötvenes évek fakultságából színesebbé váló városképét már nem láthatta meg. A sötét háttérből újra előtűnő világosságot.

TÓBIÁS ÁRON

A VÁSÁRHELYI GIMNÁZIUM